

บทความวิจัย

การประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

นโรธาสรรค์ อุดมศิริศิลป์*, นวลพรรณ วรณสุธิ**, วลัยยา ธรรมอภิบาล อินทนิล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยใช้แนวทางการประเมินตามทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย การประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน ครูผู้สอน จำนวน 205 คน และนักเรียน จำนวน 346 คน รวม 593 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นและวิธีการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบประเมินสำหรับผู้บริหาร จำนวน 1 ฉบับ แบบประเมินสำหรับครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับและแบบประเมินสำหรับนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร จำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 และสำหรับครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านตัวปัจจัยนำเข้า สำหรับผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, $\bar{X} = 3.67$) ด้านกระบวนการ สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $\bar{X} = 3.88$) และด้านผลผลิต สำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $\bar{X} = 4.16$, $\bar{X} = 4.08$) และผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีจำนวน 16 ข้อ ด้านกระบวนการ พบว่ามีจำนวน 9 ข้อ และด้านผลผลิต พบว่ามีจำนวน 2 ข้อ

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยทักษิณ

** อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

*** อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

RESEARCH

Evaluation the Distance Learning Television School Project of Yala Primary Education Service Area Office 1

Nor-asa Adulsrisin^{*}, ***Nuanphan Wannasuthi***^{**}, ***Wanlaya Thamaphiban Inthanin***^{***}

Abstract

The objective of this research were to evaluate the project of the Distance Learning Television School of Yala Primary Education Service Area Office 1, based on the evaluation theory, which consisted of input, process and output factors. By utilizing the stratification sampling technique, a total of 593 respondents served as the sample for the study, consisting of 6 responsible persons, 36 administrators, 205 teachers and 346 students. The instruments used in the study included evaluation forms for students, teachers and administrators and the data were analyzed by such statistics as arithmetic means and standard deviations. An interview schedule was used for collecting data from responsible persons, teachers and administrators and data were analyzed using the content analysis technique.

The findings the study revealed the following. Overall, the schools passed the criteria for all factors. Administrators are in a medium rate and teachers are in a good rate for input factors ($\bar{X} = 3.42$, $\bar{X} = 3.67$). Administrators and teachers are in a good rate for process evaluation ($\bar{X} = 3.77$, $\bar{X} = 3.88$). Administrators, teachers and students are in a good rate for the output factors ($\bar{X} = 4.32$, $\bar{X} = 4.16$, $\bar{X} = 4.08$). Results of data analysis using content analysis techniques. About the problem of the project of the Distance Learning Television School of Yala Primary Education Service Area Office 1 found that the input factor was 16 items. The process evaluation was 9 items. The output was 2 items.

^{*} Degree and Program Master of Education in Measurement of Education

^{**} Lecturer, Faculty of Education, Thaksin University.

^{***} Lecturer, Faculty of Education, Thaksin University.

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศหนึ่งที่น่าสนใจนำมาใช้ในด้านต่างๆ ในหลายประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา โดยมีจุดเด่นอยู่ที่สามารถทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่ห่างไกลความเจริญ ถิ่นทุรกันดาร ตลอดจนจนเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครู หรือผู้เชี่ยวชาญในบางวิชา ช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เป็นการพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศให้มีความรู้เท่าเทียมกัน รวมทั้งเป็นการประหยัดทรัพยากร ประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งวงการศึกษายอมรับว่ามีผลดีกับการศึกษาสมัยใหม่อย่างมากและเริ่มมีการตื่นตัวมากขึ้นกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ เพราะครูผู้สอนที่มีความชำนาญส่วนมากจะอยู่ส่วนกลางหรือในเมือง ทำให้ผู้เรียนต่างจังหวัดไม่มีโอกาสได้เรียนกับครูผู้สอนที่มีความชำนาญ (สุมาลี สังข์ศรี. 2549: 8-10)

จากข้อสั่งการของ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2557 ที่มอบหมายให้ หัวหน้าฝ่ายสังคมและจิตวิทยา คณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาแก้ไขปัญหา การขาดแคลนครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกล และการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็ก โดยเฉพาะการพัฒนาการเชื่อมโยง การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยให้เร่งดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนในระยะที่ 1 ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (นโยบายของ คณะรักษาความสงบ แห่งชาติ. 2557)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยในความเสมอภาคทางการศึกษา ของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลและด้อยโอกาส ทรงพระราชทาน การสนับสนุนการศึกษาทุกด้าน ทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์พระราชทานทุนการศึกษาทุกระดับชั้น ทั้งในด้าน การพัฒนาการศึกษา การศึกษาชุมชน การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้มีความเสมอภาค ทางการศึกษาทั่วประเทศ โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจึงเกิดขึ้น ด้วยเงินทุนประเดิมพระราชทานจำนวน 50 ล้านบาท เพื่อให้โอกาสและสร้าง คุณภาพชีวิตแก่ทุกคน (คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง. 2559: 8)

จากการดำเนินงานของโครงการที่ผ่านมาพบว่า สถานศึกษาได้รับประโยชน์จากการเทคโนโลยีต่ำกว่าศักยภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า และกระบวนการดำเนินงานของโครงการยังอยู่ในระดับปานกลาง (ปัญชร จันทรดา. 2547: บทคัดย่อ) ในระยะที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทยประสบกับปัญหาหลายอย่าง โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และในเขตชนบทห่างไกล กล่าวคือ การขาดแคลนครู อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อ รวมถึงการแก้ปัญหามาตรฐานของสถานศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งจากผลการสอบ O-net ของนักเรียนจากปีที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร (การประเมินศึกษาจังหวัดยะลา. 2549: 10 – 15) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาผลการประเมินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเขต 1 เพื่อต้องการปรับปรุงโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ทฤษฎีระบบเป็นรูปแบบการประเมินโครงการ เพราะเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมการจัดทำโครงการครบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

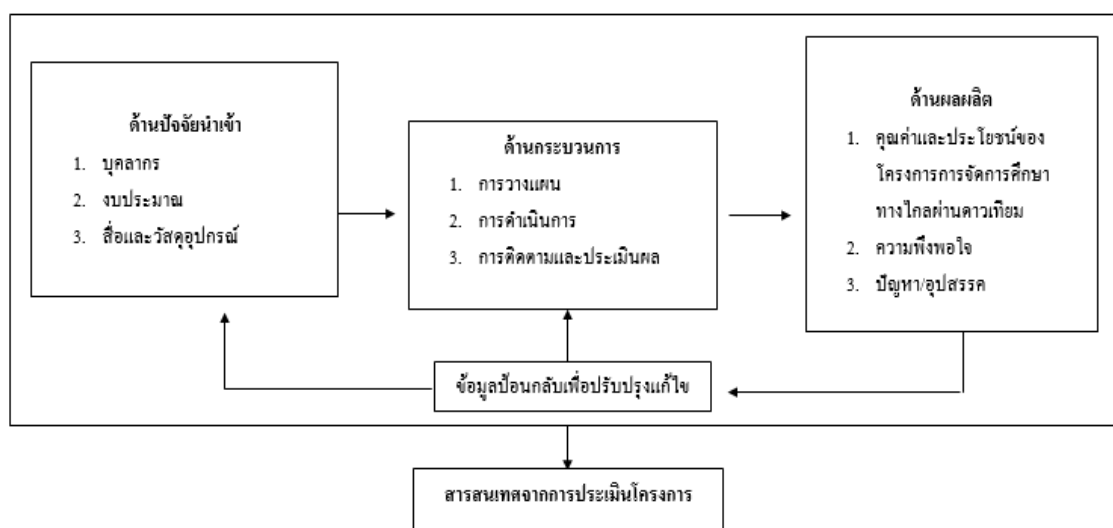
วัตถุประสงค์ของการประเมิน

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ในประเด็นต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ประเมินเกี่ยวกับความพร้อมและความเพียงพอของบุคลากร งบประมาณ สื่อและวัสดุอุปกรณ์
2. ด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ประเมินเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล
3. ด้านผลผลิต (Output) ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ประเมินเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของโครงการ ความพึงพอใจ ปัญหาและอุปสรรค

กรอบแนวคิด

การประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 มีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 1 จำนวน 6 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 40 คน
3. ครูผู้สอน ที่จัดการเรียนการสอนโดยการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 425 คน
4. นักเรียนที่เรียนโดยการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 3,247 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 1 ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียน ได้โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970: 608) และการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 36 คน
3. ครูผู้สอน ได้โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970: 608) จากนั้นกำหนดสัดส่วน และการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 205 คน
4. นักเรียน ได้โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970: 608) จากนั้นกำหนดสัดส่วน และการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 346 คน

เครื่องมือในการประเมิน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร จำนวน 1 ฉบับ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 และสำหรับครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ และแบบประเมินสำหรับผู้บริหาร จำนวน 1 ฉบับ แบบประเมินสำหรับครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับและแบบประเมินสำหรับนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินของผู้บริหาร เท่ากับ 0.82 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินของครูผู้สอน เท่ากับ 0.84 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินของนักเรียน เท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอลหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลาเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานงานติดต่อผู้รับผิดชอบโครงการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร และครูผู้สอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์โดยการกำหนดนัด วัน เวลา สถานที่ ซึ่งผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. สรุปผลการสัมภาษณ์นำมาเพื่อกำหนดเนื้อหา หัวข้อหรือประเด็นการประเมิน จากนั้นสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมกรอบที่ต้องการศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้ในการสร้างแบบประเมินเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของเครื่องมือแต่ละชนิด และนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 40 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินโดยผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินไปยังโรงเรียนและกำหนดวันจัดส่งคืนแบบประเมิน

6. เมื่อได้รับแบบประเมินครบถ้วนแล้ว ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Item Objective Congruence : IOC) ตรวจสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้เชี่ยวชาญ

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

เกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.60 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของประเมินผลการดำเนินงานด้านการวิจัย โดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ย

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผล

การประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 1 สามารถสรุปผลที่เกิดขึ้น ตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการด้านตัวปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้บริหารให้ผลการประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง และครูผู้สอน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และ 3.67 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด

อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ

2. ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ พบว่า ผู้บริหารให้ผลการประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ 3.88 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการและด้านการติดตามและประเมินผล

2.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการดำเนินการ ด้านการวางแผน และด้านการติดตามและประเมินผล

3. ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต พบว่า ผู้บริหารให้ผลการประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก ครูผู้สอน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และนักเรียน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32, 4.16 และ 4.08 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณค่าและประโยชน์ของโครงการและด้านความพึงพอใจ

3.2 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณค่าและประโยชน์ของโครงการและด้านความพึงพอใจ

3.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมด้านผลผลิต อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณค่าและประโยชน์ของโครงการและด้านความพึงพอใจ

4. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านผลผลิตของผู้บริหารและครูผู้สอน มีดังนี้

4.1. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า

4.1.1 ปัญหาด้านบุคลากร พบว่ามีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ครบชั้น ครูผู้สอนไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความตระหนักในการใช้ประโยชน์จากโครงการ บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้และดูแลอุปกรณ์ อย่างสม่ำเสมอ ครูขาดประสบการณ์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน

4.1.2 ปัญหาด้านงบประมาณ พบว่ามีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณโดยตรงด้านการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากหน่วยงานต้นสังกัด งบประมาณมาใช้ในโครงการไม่เพียงพอ ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ไม่มีการจัดทำโครงการบรรจุในแผนงานประจำปี ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึกแก่นักเรียน

4.1.3 ปัญหาด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ พบว่ามีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ สื่อไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสื่อเกี่ยวกับการทดลองทางวิทยาศาสตร์ สื่อสำหรับครูปลายทางไม่สามารถใช้ได้เหมือนครูต้นทาง วัสดุฝึกของนักเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนไม่มีระบบสำรองไฟ เมื่อไฟดับก็ไม่ได้เรียนดาวเทียม มีตัวรับสัญญาณและโทรทัศน์ชำรุดจากฟ้าผ่า รีโมทเสียบ่อย

4.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านกระบวนการ ของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า

4.2.1 ปัญหาด้านการวางแผน พบว่ามีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ครูผู้สอนปลายทางขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม บุคลากรไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

4.2.2 ปัญหาด้านการดำเนินการ พบว่ามีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมต้น มีปัญหาด้านการสื่อสาร เนื่องจากเด็กนักเรียนใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสาร จึงขาดความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างครูต้นทางกับนักเรียน การเรียนการสอนจากโรงเรียนต้นทางบางครั้งดำเนินไปอย่างรวดเร็ว นักเรียนตามไม่ทัน ครูปลายทางจึงต้องสอนเพิ่มเติม โรงเรียนปิดการเรียนบ่อยครั้งทำให้นักเรียนขาดความต่อเนื่องของเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนตามโรงเรียนต้นทางบางครั้งไม่สามารถสอนตามรูปแบบได้ทุกขั้นตอน

4.2.3 ปัญหาการติดตามและประเมินผล พบว่ามีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารไม่มีการนิเทศการสอนให้กับครูปลายทาง โรงเรียนไม่มีการประเมินผลการใช้งานโครงการดาวเทียม แบบทดสอบและแบบฝึกหัดของโรงเรียนต้นทางและปลายทางไม่เหมือนกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านผลผลิต ของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน พบว่ามีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ นักเรียนอยากเรียนกับครูปลายทางมากกว่าเรียนกับโทรทัศน์ นักเรียนเบื่อกับการเรียนกับจอโทรทัศน์ทั้งวัน

5. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของโครงการการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีดังนี้

5.1 โรงเรียนควรจัดซื้อสื่อหรืออุปกรณ์การทดลองให้ตรงกับอุปกรณ์การทดลองของโรงเรียนต้นทางให้ครบ เพื่อที่นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรม ทดลองหรือใช้สื่อพร้อมๆกับโรงเรียนต้นทางทางจอทีวี

5.2 ทางโรงเรียนควรจัดประชุมคณะครูที่สอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน แล้วสามารถปรับปรุงพัฒนาในการสอนนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

5.3 ควรมีระบบการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โดยทางโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 แต่งตั้งผู้ชำนาญเพื่อนิเทศ กำกับกิจกรรมการสอนดังกล่าวให้สม่ำเสมอและจริงจัง พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว

อภิปรายผล

การประเมินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้น ตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการด้านตัวปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้บริหารให้ผลการประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง และครูผู้สอน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และ 3.67 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง สอดคล้องกับ บัญชร จันทรดา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ด้านบุคลากรให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยร่วมกันจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ให้เป็นไปตามนโยบายของ สพฐ. แต่บางโรงเรียนก็ยังขาดครูผู้สอนปลายทาง เนื่องจากมีครูไม่ครบชั้น และครูผู้สอนยังขาดความตระหนักถึงประโยชน์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม นอกจากนี้ บุคลากรยังขาดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการใช้งานอย่างคุ้มค่า ด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ส่วนใหญ่จาก สพฐ. ด้านอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม แต่งบประมาณที่ได้รับยังคงไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ นอกเหนือจากนี้ทางโรงเรียนจะต้องบริหารจัดการงบประมาณจากบุดหนุ่ดที่โรงเรียนได้รับเอง และด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ก็ยังไม่รับไม่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้อุปกรณ์ที่ได้รับบางตัวมีความเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ก็ไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม โรงเรียนต้องรับภาระการดูแลซ่อมแซมเอง

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก สอดคล้องกับ อนุพงศ์ คำน้อย (2556 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเขียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขียงราย เขต 4 พบว่า ด้านปัจจัยป้อน ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของครูที่เลี้ยง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปัญหา วีระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมใน จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมระดับมาก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่า ด้านบุคลากรมีการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านงบประมาณ และ ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ก็ยังไม่รับไม่เพียงพอต่อความต้องการ

2. ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ พบว่า ผู้บริหารให้ผลการประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ 3.88 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากสอดคล้องกับ ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวงไกลกังวล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน แต่ครู ปลายทางยังขาดความรู้ความเข้าใจและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ด้านกระบวนการ และด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล ผู้บริหารได้ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

2.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก สอดคล้องกับ อนุพงศ์ คำน้อย (2556 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้ โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวงไกลกังวล ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเชิงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ด้านกระบวนการ ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวงไกลกังวล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูที่เลี้ยง อยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่า โรงเรียนมีการด้านการวางแผนการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ และมีการแต่งตั้ง คณะทำงานฝ่ายต่างๆ ด้านกระบวนการ บางครั้งการสอนของครูต้นทางก็รวดเร็ว ทำให้นักเรียนปลายทางตามไม่ทัน ตลอดจนภาษาที่ใช้ ในบางครั้งนักเรียนจะไม่เข้าใจด้วยบริบทพื้นที่สามจังหวัดที่นักเรียนใช้ภาษาถิ่น และประสบปัญหานี้มากในชั้นเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมยังขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากโรงเรียนปิดบ่อยครั้งเนื่องจากน้ำท่วมและเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น และด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล ได้ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ แต่ในบางโรงเรียน ผู้บริหาร ไม่มีการนิเทศการสอนให้กับครูปลายทาง โรงเรียนไม่มีแบบประเมินการนิเทศภายใน และในเรื่องแบบทดสอบ และแบบวัดผลการเรียนรู้ของโรงเรียนปลายทางไม่เหมือนกันโรงเรียนต้นทาง

3. ผลการประเมินโครงการผลผลิต พบว่า ผู้บริหารให้ผลการประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก ครูผู้สอน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และนักเรียน ให้การประเมินโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32, 4.16 และ 4.08 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก สอดคล้องกับ อนุพงศ์ คำนอย (2556 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเขียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขียงราย เขต 4 พบว่า ด้านผลผลิต ตามความเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ บัญชร จันทรดา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผลการดำเนินโครงการสามารถแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กมีครูสอนครบชั้น สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาเท่าเทียมกับโรงเรียนในเมืองได้ นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสามารถพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนปลายทางได้ดีมาก ผู้บริหารมีความพึงพอใจมาก

3.2 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก สอดคล้องกับ อนุพงศ์ คำนอย (2556 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเขียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขียงราย เขต 4 พบว่า ด้านผลผลิต ตามความเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ บัญชร จันทรดา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่า มีความพึงพอใจมากต่อผลการดำเนินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้

3.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมด้านผลผลิต อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก สอดคล้องกับ อนุพงศ์ คำนอย (2556 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเขียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขียงราย เขต 4 พบว่า ด้านผลผลิต ตามความเห็นของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ บัญชร จันทรดา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และจากปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านนักเรียนพบว่า นักเรียนอยากเรียนกับครูปลายทางมากกว่าเรียนกับจอโทรทัศน์ทั้งวัน

4. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านผลผลิตของผู้บริหารและครูผู้สอน มีดังนี้

4.1. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า

4.1.1 ปัญหาด้านบุคลากร พบว่ามีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ครบชั้น ครูผู้สอนไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความตระหนักในการใช้ประโยชน์จากโครงการ บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้และดูแลอุปกรณ์ อย่างสม่ำเสมอ ขาดประสบการณ์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับ ภารดี ชลธิ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ครูไม่ได้รับรับการอบรมในการใช้อุปกรณ์รับสัญญาณ

4.1.2 ปัญหาด้านงบประมาณ พบว่ามีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ไม่ได้บริหารจัดการงบประมาณโดยตรงด้านการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากหน่วยงานต้นสังกัด งบประมาณมาใช้ในโครงการไม่เพียงพอ ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ไม่มีการจัดทำโครงการบรรจุในแผนงานประจำปี ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึกแก่นักเรียน สอดคล้องกับ ภารดี ชลธิ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ขาดงบประมาณสำหรับการเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำรองที่จะใช้แทนการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมหากเกิดกรณีขัดข้อง

4.1.3 ปัญหาด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ พบว่ามีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ สื่อไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสื่อเกี่ยวกับการทดลองทางวิทยาศาสตร์ สื่อสำหรับครูปลายทางไม่สามารถใช้ได้เหมือนครูต้นทาง วัสดุฝึกของนักเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนไม่มีระบบสำรองไฟ เมื่อไฟดับก็ไม่ได้เรียนดาวเทียม มีตัวรับสัญญาณและโทรทัศน์ชำรุดจากฟ้าผ่า รีโมทเสียบ่อย สอดคล้องกับ ไพโรจน์ คงเกิด (2553 : 79-81) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการจัดการศึกษาวิธีทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนวัดท่าพญา อำเภอปากพนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ในวันที่ไฟดับมีปัญหาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ อุปกรณ์รับสัญญาณมีปัญหาบ้างในบางครั้ง การเตรียมสื่อ และอุปกรณ์ไม่สามารถเตรียมได้ครบทุกชั้นทุกรายวิชา เนื่องจากต้องสอนนักเรียนพร้อมกันหลายชั้น บางครั้งอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่ตรงกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการโรงเรียนต้นทาง

4.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านกระบวนการ ของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า

4.2.1 ปัญหาด้านการวางแผน พบว่ามีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ครูผู้สอนปลายทางขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม บุคลากรไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

4.2.2 ปัญหาด้านการดำเนินการ พบว่ามีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมต้น มีปัญหาด้านการสื่อสาร เนื่องจากเด็กนักเรียนใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสาร จึงขาดความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างครูต้นทางกับนักเรียน การเรียนการสอนจากโรงเรียนต้นทางบางครั้งดำเนิน

ไปอย่างรวดเร็ว นักเรียนตามไม่ทัน ครูปลายทางจึงต้องสอนเพิ่มเติม โรงเรียนปิดการเรียนบ่อยครั้งทำให้นักเรียนขาดความต่อเนื่องของเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนตามโรงเรียนต้นทางบางครั้งไม่สามารถสอนตามรูปแบบได้ทุกขั้นตอน สอดคล้องกับ ไพโรจน์ คงเกิด (2553 : 79-81) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการจัดการศึกษาวิถีทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนวัดท่าพญา อำเภอปากพนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากโรงเรียนต้นทางสอนเร็วเกินไปนักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้ทัน

4.2.3 ปัญหาการติดตามและประเมินผล พบว่ามีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารไม่มีการนิเทศการสอนให้กับครูปลายทาง โรงเรียนไม่มีการประเมินผลการใช้งานโครงการดาวเทียม แบบทดสอบและแบบฝึกหัดของโรงเรียนต้นทางและปลายทางไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับ ภารดี ชลธิ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลของโรงเรียนปลายทางกับต้นทางไม่เหมือนกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านผลผลิต ของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน พบว่ามีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ นักเรียนอยากเรียนกับครูปลายทางมากกว่าเรียนกับโทรทัศน์ นักเรียนเบื่อกับการเรียนกับจอโทรทัศน์ทั้งวัน

5. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของโครงการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีดังนี้

5.1 โรงเรียนควรจัดซื้อสื่อหรืออุปกรณ์การทดลองให้ตรงกับอุปกรณ์การทดลองของโรงเรียนต้นทางให้ครบ เพื่อที่นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรม ทดลองหรือใช้สื่อพร้อมกับโรงเรียนต้นทางทางจอทีวี

5.2 ทางโรงเรียนควรจัดประชุมคณะครูที่สอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน แล้วสามารถปรับปรุงพัฒนาในการสอนนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

5.3 ควรมีระบบการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โดยทางโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 แต่งตั้งผู้ชำนาญเพื่อนิเทศ กำกับกิจกรรมการสอนดังกล่าวให้สม่ำเสมอและจริงจัง พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการประเมินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ผ่านเกณฑ์การประเมิน และสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อตอบสนองการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการ

ปฏิรูปการศึกษา ตลอดจนติดตามตรวจสอบเพื่อโครงการดังกล่าวส่งผลต่อการยกระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.2 มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบสภาพปัญหาการดำเนินงาน และส่งเสริมสนับสนุนให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

1.3 ควรจัดอบรมบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้รู้ถึงบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการและเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

1.4 ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ว่าพบปัญหาใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมในระดับประถมศึกษา รวมทั้งพัฒนาคุณภาพรายการให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษา พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการของนักเรียนว่ามีความต้องการที่จะเรียนเนื้อหาแบบใด วิชาใด ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2538). *แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)*. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชนจำกัด,
- การประถมศึกษาจังหวัดยะลา. (2547). “สรุปรายงานการประเมินคุณภาพนักเรียน ปี 2549” ยะลา : การประถมศึกษาจังหวัดยะลา
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2547). *สารสนเทศและการวิจัยการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- คณะรักษาความสงบแห่งชาติ.(2557).ขยายผลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.สืบค้นวันที่ 22 ม ก ร า ค ม 2559,จาก <http://www.moe.go.th/websm/2014/jul/162.html>
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์
- ชัยสิทธิ์ สร้อยเพชรเกษม. (2547). *การประเมินการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2550). *ทฤษฎีและแนวทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิคม ทาแดง. (2544). *เส้นทางเทคโนโลยีทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บัญชา จันทรดา. (2547). *การประเมินโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2539). *นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ปัญญา วีระวัฒน์. (2542). *การประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในจังหวัดอำนาจเจริญ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550). *การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- พวงรัตน์ วิเวกานนท์. (2550). *คู่มือครูศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- ไพโรจน์ คงเกิด. (2553). *การประเมินโครงการจัดการศึกษาวิธีทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนวัดท่าพญา อำเภอบางบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ไพศาล หวังพานิช. (2536). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินโครงการ ในรวมบทความทาง เ ท ศ นิ ค ประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภารดี ชลธิ. (2537). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2538). *การจัดการศึกษาทางไกลของมูลนิธิการศึกษาทางไกล*. สืบค้นวันที่ 22 มกราคม 2559, จาก <http://www.dlf.ac.th>.
- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2550). “คู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง” กรุงเทพฯ : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2546). *การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สรรคุณค่าวิชาการ.
- รัตนะ บัวสนธ์ (2540). *การประเมินโครงการ:การวิจัยเชิงประเมิน*. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อแกรมมี.สนอง ฉินนา นนท์. (2537). “ดาวเทียมเพื่อการสื่อสารและการศึกษา”. การศึกษาผ่านดาวเทียมนนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์
- สมยศ นาวีการ. (2544). *ทฤษฎีองค์การ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : บรรณกิจ**
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). “ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา”.รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2549). *การศึกษาทางไกล*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิมล ติรกานนท์. (2544). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ติรกานนท์. (2547). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันท์ ศุภวรรณกิจ. (2546. 30 กรกฎาคม). “การศึกษาทางไกลเรียนอย่างไรจึงสู่ความสำเร็จ” . *หนังสือพิมพ์สยามรัฐ*, หน้า7.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต1 (2553). *แนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม*. สุพรรณบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต1.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2547): *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*.กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)
- ศูนย์การศึกษาทางไกลไทยคม. (2548). *โครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- อนุพงศ์ คำน้อย. (2556). *การประเมินการใช้โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวลของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเชียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย